

ԵՐԿՈՒՆԱԲԹԻ, 25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 2023

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹԵ (միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն կրթիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա կիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 45

ՆԵՐԲՈՂ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀԱՐՍԱՆԻՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Միտքս գեղեցիկ մտածումներով կ'եռայ,
 լեզուս արագագիր քարտուղարի մը գրիչին պէս կը սահի՝
 այս փողերը ընծայելու համար թագաւորին:
 Գեղեցկութեամբ գերազանց ես բոլոր մարդոց մէջ. շնորհք կը կաթի շրթներդ.
 իրաւամբ Աստուած քեզ օրհներ է յաւիտեան:
 Կապէ սուրը մէջքիդ, ով դուն հզօր,
 նշանակը քու մեծ փառքիդ ու վայելչութեանդ:
 Լարէ յաջողութեանդ աղէղը, հեծիր կառքդ՝ պաշտպանելու համար
 ճշմարտութիւնը, հեզութիւնն ու արդարութիւնը,
 եւ թող աջդ սքանչելի յաղթանակներ ապահովէ:
 Խրուած նեպերդ, հզօր թագաւոր, թշնամիներուդ սիրտը թող մխուիւն,
 ժողովուրդները ոտքերուդ իյնան:
 Քու աթոռդ, ով Աստուած, յաւիտենական է.
 թագաւորական իշխանութիւնդ արդար իշխանութիւն է:
 Արդարութիւնը կը սիրես եւ անիրաւութիւնը կ'ապրես:
 ահա թէ ինչո՞ւ Աստուած, քու Աստուածդ, ուրախութեան իւղով օծեց քեզ,
 բոլոր թագաւորներէն վեր կարգելով:
 Զմուռս, հալուէ եւ կասիա կը բուրեն զգեստներդ,
 լարաւոր նուագարանները քեզ կ'ուրախացնեն փողոսկրագարդ պալապիդ մէջ:
 Թագաւորներու դուստրեր են արքունիքիդ փիկիները,
 եւ թագուհին կանգնած է աջիդ, ազնիւ ոսկիէ զարդերով զարդարուած:
 Լսէ, թագաւորի աղջիկ, մտիկ ըրէ ինչ որ կ'ըսես.
 մոռցիր քու ժողովուրդդ եւ հօրդ փունը:
 Թագաւորը փափաքեցաւ քեզ՝ գեղեցիկդ ունենալ.
 եւ այլեւս ինքն է քու փերդ, որուն պիտի հնազանդիս:
 Տիրոսի ժողովուրդը եւ ամենէն հարուստ ժողովուրդները
 ընծաներով պիտի գան քեզի, հաճութիւնդ ունենալու համար:
 Ահա արքայադուստրը ամբողջական իր փառքով
 դահլիճ կը մտնէ, ոսկեհիւս զգեստներով զարդարուած:
 Գոյնզգոյն ասեղնագործ հանդերձներով թագաւորին քով կ'առաջնորդուի,
 իր ետեւէն թագաւորին բերելով իր կոյս ընկերուհիները:
 Յնձութեամբ եւ ուրախութեամբ կու գան անոնք,
 մինչ կը մտնեն թագաւորին պալապը:
 Որդիներդ, ով թագաւոր, պիտի գան՝ հայրերուդ գահին բազմելու.
 զանոնք իշխան պիտի կարգես ամբողջ աշխարհի վրայ:
 Ես հոչակել պիտի փամ քու անունդ՝ սերունդէ սերունդ,
 եւ ժողովուրդները պիտի գովերգեն քեզ՝ յաւիտեանէ մինչեւ յաւիտեան:

ՆԵՐՔՈՂ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀԱՐՍԱՆԻՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Հերաքրքրական Մաղմոս մըն է, Կորիսի որդիներուն ժողովածուէն: Հերաքրքրական է նաեւ անոր համար, որ այս Մաղմոսը ճանչցուած է որպէս սիրոյ երգ: Ասկէ առաջ րեսանք, որ Մաղմոսները ունին դասակարգումներ, եւ ահա թագաւորական դասակարգումներու փակ կիյնայ այս Մաղմոսը, որ կը հռչակէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը, ինչպէս նաեւ Տիրոջ կողմէ օծուած թագաւորին ուղղուած աղօթք ու մաղթանք, այսինքն՝ մեսիային Քրիստոսին:

Երբ կնոզենք գովասանքի, փառաբանանքի արտայայտութիւններ ունենալ անձի մը նկարմամբ, իրօք մեր միտքը այնպիսի մրաժումներով կեռայ, որ այս անգամ բառեր կը փորձենք փնտռել, եւ յաճախ այդ բառերն ալ անբարարար կըլլան մեր միտքը արտայայտելու: Ահա այդպիսի վիճակ մըն է, որ մեր այսօրուան Մաղմոսը կը ներկայացնէ մեզի:

Թագաւորին ուղղուածիս գովասանքի խօսքեր են, որ առաջին իսկ առիթով կը ներկայացնէ թէ ինչպիսի գեղեցկութիւն ունի թագաւորը: Բնական երեւոյթ է, որ առաջին արտայայտութիւնը որ կրնանք ունենալ մեր աչքերով րեսանք է: Մեր աչքերը կը րեսանեն րեսք, գոյն, գեղեցկութիւն: Ահա այդ գեղեցկութեան գովասանքն է որ կըլնէ ըսելով, բոլոր մարդոց մէջ գեղեցկութեամբ գերազանց ես: Իրօք, մարդկային վիճակը այնպիսին է, որ յաճախ կը րեսանենք մէկը որ գեղեցիկ է, բայց եկէք րեսէք որ յանկարծ մէկ այլ ուրիշ մէկը կէ րեսանենք աւելի գեղեցիկ: Բայց երբ այս անգամ գեղեցիկին սրեղծիչը րեսանենք, ապա այն ժամանակ պիտի ունենանք մենք ալ նոյն վիճակը ըսելու, մարդոց մէջ գեղեցկութեամբ գերազանց ես: Իսկ երբ խօսի շնորհք կը կաթ անոր շրթներէն, եւ լեցուն աստուածային օրհնութեամբ:

Ապա կը ներկայացնէ անոր հզօրութիւնը, որ նաեւ Անոր փառքին ու վայելչութեան նշանն է: Իսկ անոր աղեղը՝ յաջողութեան, նաեւ պաշտպանելու ճշմարտութիւնը, հեզութիւնն ու արդարութիւնը: Վերջ ի վերջոյ, թագաւորը ինչու է որ կայ, եթէ ոչ պաշտպանելու ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը: Այսօր ինչու է որ յաճախ կը րեսանանք, որովհետեւ աշխարհին կողմէ հրամցուած անարդարութիւնը, կնոզենք ու կը սպասենք, որ րուեալ երկրին իշխանը, թագաւորը ինք պաշտպանէ, բայց ցաւօք սրտի, իրենք աւելի կարծէք գործակից են այդ անարդարութեան: Ահա ճիշդ այս երեւոյթին համար է, որ մարդ արարածը սպասումը եւ ակնկալութիւնը ունի թագաւորի մը որ պաշտպանէ ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը: Ուրիշ մէկը պիտի չըլլայ եթէ ոչ նոյնինքն՝ մեր Տէրն ու փրկիչ՝ Յիսուս Քրիստոսը, ճշմարիտ թագաւորը, որուն դիմաց թշնամիները անոր ոտքին իյնան: Թագաւոր մը, որ անիրաւութիւնը կ'արէ, եւ անոր թագաւորութիւնը յաւիտենական է: Անոր զգեստներէն անուշաբոյր հոտ կը բուրէ, անոր պալատը փղոսկրազարդ է, այսինքն՝ արտայայտութիւն է հզօրութեան: Անոր պալատին րիկիները թագաւորներու դուստրեր են: Այսպէղ արտայայտութիւնը արդարներուն մասին է: Երբ Պետրոս Առաքեալի Ընդհանրական նամակը կը կարդանք, այնպէղ Առաքեալը կ'արտայայտուի ըսելով, «Դուք թագաւորութեան սերունդ էք»: Եւ ահա թագաւորին աջ կողմը կը րեսանէ թագուհին կանգնած: Այսպէղ ակնարկութիւնը եկեղեցիին է, որովհետեւ Թագաւորը՝ Քրիստոս, իրեն համար պարտաստեղ իր հարսը, թագուհին՝ Եկեղեցին, որուն մասին կ'արտայայտուի Պօղոս Առաքեալ ըսելով. «ԻՆչպէս Եկեղեցին Քրիստոսի կը հնազանդի, այնպէս ալ՝ կիներ ձեր ամուսիններուն հնազանդեցէք»:

10-15 հմր կը ներկայացնեն Եկեղեցին, որ թագաւորը փափաքեցաւ զինք ունենալ, եւ րէրը ըլլալ, ուստի եկեղեցին ալ Անոր հնազանդի: Բոլոր ազգերը պիտի գան անոր հաճութիւնը րեսանելու համար, որ արքայական ամբողջական փառքով զարդարուած է երբ պալատ պիտի մտնէ, իր հեղ բերելով իր ընկերուհիները, այսինքն՝ անոնք որոնք Քրիստոսով արդարացան: Անոնք ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ պիտի գան մտնելու թագաւորին պալատը:

Իսկ վերջին համարները, 16-17 հմր վախճանաբանական են, որ ցոյց կու րան, վերջին հանգրուանի վիճակը երբ թագաւորին որդիները պիտի գան բազմելու զահերուն վրայ, արքայութեան պարկերացումն է: Մաղմոսներգուն կը խոստանայ թագաւորին անունը հռչակելու սերունդէ սերունդ, որուն նաեւ ժողովուրդները պիտի գովերգեն յաւիտեանէ յաւիտեան:

ՇԱՐՍԱՆ-ՍՊՈՔԸ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հրանդակց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ սպաւէն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ ճո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ ճո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*